

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**INFORMACIJA
O INVESTICIJAMA U PERIODU 2016-2022. GODINE PO KANTONIMA
U FEDERACIJI BIH**

Direktor:

Faruk Muharemović, Mr.dipl.ing.arh.

Sarajevo, januar/siječanj 2024. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:
Faruk Muharemović, Mr.dipl.ing.arh.

Koordinacija i obrada:
SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG I STRATEŠKOG
RAZVOJA
e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog i strateškog razvoja:
Ermina Čatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:
Emina Kašmo, dipl. ecc.

Priprema i obrada:
Feriha Uzunović, dipl. ecc.
Edin Trgo, elektrotehničar elektronike

Sadržaj

Uvodne napomene.....	4
<i>OSTVARENE INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH</i>	5
1. Ostvarene investicije u periodu 2016–2022. godine	5
2. Ostvarene investicije u 2022. godini	7
3. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010	11
4. Ostvarene investicije-izvedeni pokazatelji	15
Rezime.....	16

Uvodne napomene

Informacija ima za cilj da da globalni osvrt na ukupne ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u Federaciji BiH (FBiH), sa akcentom na Kanton Sarajevo.

Informacija pored uvodnih napomena i rezimea, sadrži i dio o ostvarenim investicijama, investicije u nova stalna sredstva za 2022. godinu, tehnička struktura ostvarenih investicija prema KD BiH 2010.

Na kraju se daje pregled ostvarenih investicija po stanovniku u kantonima i u Federaciji BiH.

Informacija je urađena na bazi Statističkog biltena br. 373, Investicije u stalna sredstva u Federaciji Bosne i Hercegovine 2022. koji je objavljen u decembru 2023. godine. Federalni zavod za statistiku u ovom biltenu publikuje konačne podatke o investicijama u stalna sredstva za 2022. godinu prema KD BiH 2010 koja je usklađena sa evropskom klasifikacijom NACE Rev. 2.

Pregled kantona

Oznaka	Puni naziv
1. USK	Unsko-sanski kanton
2. PK	Posavski kanton
3. TK	Tuzlanski kanton
4. ZDK	Zeničko-dobojski kanton
5. BPK	Bosansko-podrinjski kanton
6. SBK	Srednjobosanski kanton
7. HNK	Hercegovačko-neretvanski kanton
8. ZHK	Zapadno-hercegovački kanton
9. KS	Kanton Sarajevo
10. K10	Kanton 10

OSTVARENE INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH

1. Ostvarene investicije u periodu 2016–2022. godine

Ostvarene investicije, odnosno vrijednost efektivno izvršene izgradnje i nabavke objekata, opreme i ostalih investicionih ulaganja na području Kantona Sarajevo u periodu 2016-2022. godine iznose 6.995 miliona KM i to je 31,4% ukupno ostvarenih investicija na području Federacije BiH.

Tabela 1. Ukupno ostvarene investicije u FBiH (u 000 KM)

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije							Ukupno 2016-2022
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. USK	137.174	118.721	158.558	172.830	133.143	161.231	209.997	1.091.654
2. PK	29.917	72.987	37.333	44.879	33.582	36.411	38.066	293.175
3. TK	401.417	368.083	431.949	527.434	464.995	470.068	626.115	3.290.061
4. ZDK	355.436	443.055	471.033	516.041	552.624	626.051	780.086	3.744.326
5. BPK	28.550	27.551	36.759	39.792	52.707	45.372	62.473	293.204
6. SBK	230.395	202.002	205.984	224.516	160.449	182.082	253.633	1.459.061
7. HNK	259.021	267.944	295.797	345.325	368.826	448.012	542.753	2.527.678
8. ZHK	117.581	127.133	160.659	184.880	115.964	166.764	197.694	1.070.675
9. KS	850.717	862.447	1.029.346	1.023.661	1.029.644	1.014.634	1.184.649	6.995.098
10. K10	33.102	193.736	114.164	44.290	42.899	45.704	166.794	640.689
Nerasp. Inv.	73.341	82.487	95.060	126.486	167.809	187.312	151.572	884.067
F BiH	2.516.651	2.766.146	3.036.642	3.250.134	3.122.642	3.383.641	4.213.832	22.289.688

Godišnje promjene ostvarenih investicija daju se preko indeksa u Tabeli 2.

Tabela 2. Indeksi ostvarenih investicija

Kantoni	Indeksi						
	2017/16	2018/17	2019/18	2020/19	2021/20	2022/21	2022/16
1. USK	86,5	133,6	109,0	77,0	121,1	130,2	153,1
2. PK	244,0	51,2	120,2	74,8	108,4	104,5	127,2
3. TK	91,7	117,4	122,1	88,2	101,1	133,2	156,0
4. ZDK	124,7	106,3	109,6	107,1	113,3	124,6	219,5
5. BPK	96,5	133,4	108,3	132,5	86,1	137,7	218,8
6. SBK	87,7	102,0	109,0	71,5	113,5	139,3	110,1
7. HNK	103,4	110,4	116,7	106,8	121,5	121,1	209,5
8. ZHK	108,1	126,4	115,1	62,7	143,8	118,5	168,1
9. KS	101,4	119,4	99,4	100,6	98,5	116,8	139,3
10. K10	585,3	58,9	38,8	96,9	106,5	364,9	503,9
Nerasp. Inv.	112,5	115,2	133,1	132,7	111,6	80,9	206,7
F BiH	109,9	109,8	107,0	96,1	108,4	124,5	167,4

U 2022. godini na području Kantona Sarajevo ostvarene investicije su veće za 16,8% u odnosu na 2021. godinu, a u odnosu na 2016. godinu su veće za 39,3%. Najveći rast ostvarenih investicija u Kantonu Sarajevo je zabilježen u 2018. godini za 19,4%, a najveći pad ostvarenih investicija zabilježen je u 2021. (1,5%).

Na području Federacije BiH ostvarene investicije veće su za 24,5% u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu.

Najveći rast ostvarenih investicija u Federaciji BiH je zabilježen u 2022. godine za 24,5%, a najveći pad investicija zabilježen je u 2020. godini.

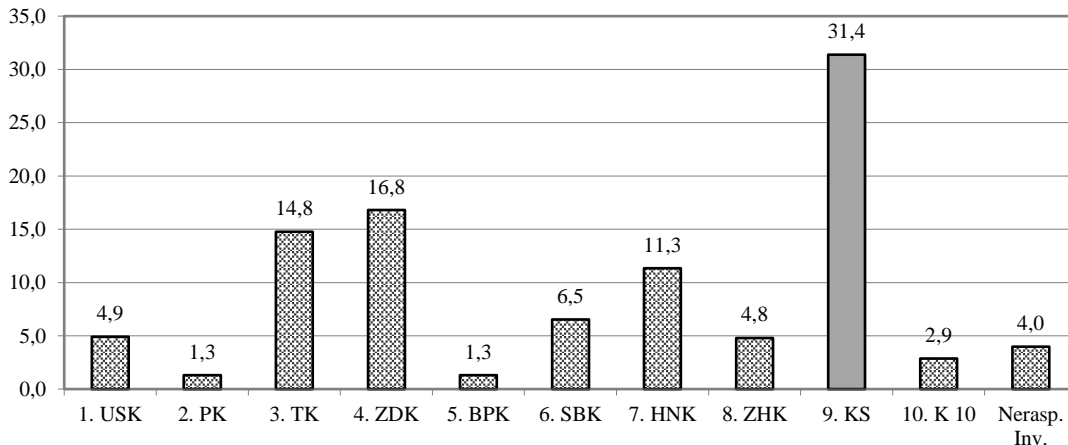
Tabela 3. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama FBiH u (%)

Kantoni	Učešće u %							Ukupno 2016-2022
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. USK	5,5	4,3	5,2	5,3	4,3	4,8	5,0	4,9
2. PK	1,2	2,6	1,2	1,4	1,1	1,1	0,9	1,3
3. TK	16,0	13,3	14,2	16,2	14,9	13,9	14,9	14,8
4. ZDK	14,1	16,0	15,5	15,9	17,7	18,5	18,5	16,8
5. BPK	1,1	1,0	1,2	1,2	1,7	1,3	1,5	1,3
6. SBK	9,2	7,3	6,8	6,9	5,1	5,4	6,0	6,5
7. HNK	10,3	9,7	9,7	10,6	11,8	13,2	12,9	11,3
8. ZHK	4,7	4,6	5,3	5,7	3,7	4,9	4,7	4,8
9. KS	33,8	31,2	33,9	31,5	33,0	30,0	28,1	31,4
10. K10	1,3	7,0	3,8	1,4	1,4	1,4	4,0	2,9
Nerasp. Inv.	2,9	3,0	3,1	3,9	5,4	5,5	3,6	4,0
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U ukupno ostvarenim investicijama FBiH u periodu 2016-2022. godine četiri kantona ukupno učestvuju sa 74,3% u ostvarenim investicijama Federacije BiH, Kanton Sarajevo sa 31,4%, Zeničko-dobojski sa 16,8%, Tuzlanski sa 14,8%, i Hercegovačko-neretvanski 11,3% (Graf 1.).

Prema tome, u periodu 2016-2022. godine Kanton Sarajevo ostvaruje najveće učešće u ukupno ostvarenim investicijama Federacije BiH. Bosansko-podrinjski i Posavski kanton ostvaruju najmanje učešće u ukupno ostvarenim investicijama Federacije BiH.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u periodu 2016-2022. god. (FBiH=100%)

Graf 1.

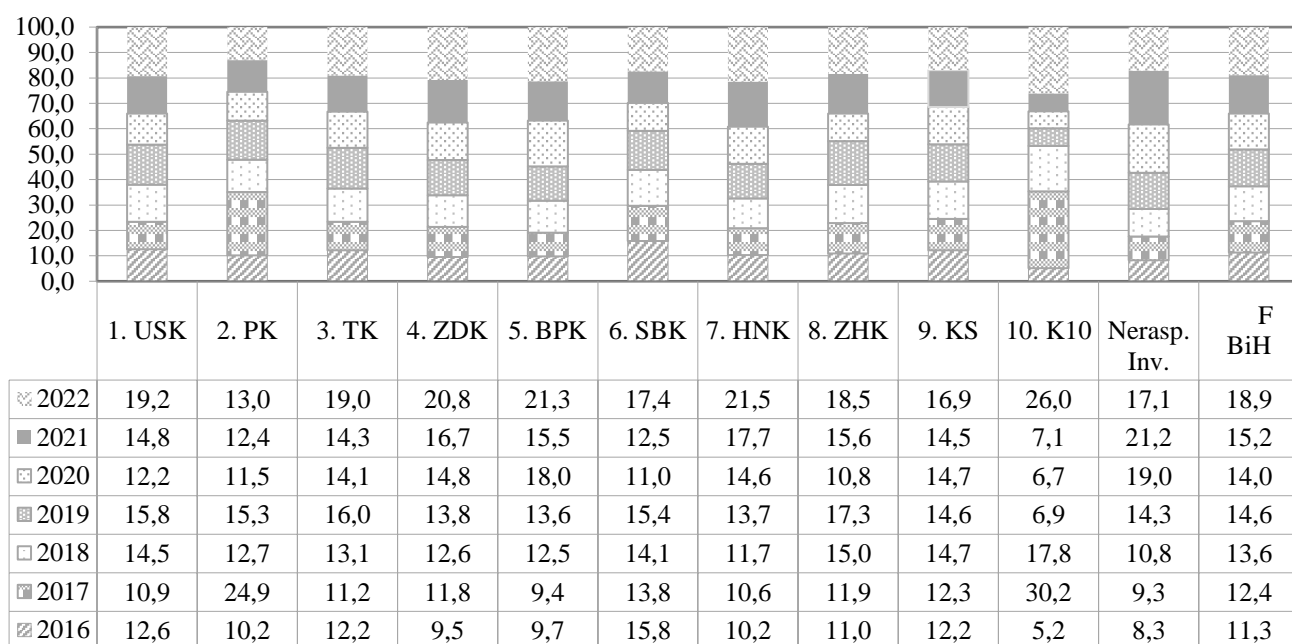
Tokom cijelog perioda, najveće ostvarene investicije su ostvarene u četiri kantona i to:

- u 2016. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 33,8%, Tuzlanski sa 16,0%, Zeničko-dobojski sa 14,1% i Hercegovačko-neretvanski sa 10,3%.
- u 2017. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 31,2%, Zeničko-dobojski sa 16,0%, Tuzlanski sa 13,3%, i Hercegovačko-neretvanski sa 9,7%.
- u 2018. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 33,9%, Zeničko-dobojski sa 15,5%, Tuzlanski sa 14,2% i Hercegovačko-neretvanski sa 9,7%.

- u 2019. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 31,5%, Tuzlanski sa 16,2%, Zeničko-dobojski sa 15,9%, i Hercegovačko-neretvanski sa 10,6%.
- u 2020. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 33,0%, Zeničko-dobojski sa 17,7%, Tuzlanski sa 14,9% i Hercegovačko-neretvanski sa 11,8%.
- u 2021. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 30,0%, Zeničko-dobojski sa 18,5%, Tuzlanski sa 13,9% i Hercegovačko-neretvanski sa 13,2%.
- u 2022. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 28,1%, Zeničko-dobojski sa 18,5%, Tuzlanski sa 14,9% i Hercegovačko-neretvanski sa 12,9%.

U periodu 2016-2022. godine u Kantonu Sarajevo od ukupno ostvarenih investicija u iznosu od 6.995 miliona KM, najveće učešće ostvarenih investicija od 16,9% bilo je u 2022. godini, a u Federaciji BiH u iznosu od ukupno 22.289 miliona KM najveće učešće je 18,9% u 2022. godini za taj period (2016-2022). Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama dato je na Grafu 2.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama (period 2016-2022=100%)

Graf 2.

2. Ostvarene investicije u 2022. godini

Podaci o ostvarenim investicijama iskazuju se kao ukupno ostvarene investicije i ostvarene investicije u nova stalna sredstva.

Ostvarene investicije predstavljaju vrijednost fizički realizovane izgradnje, izrade ili nabavke novih i polovnih/rabljenih stalnih sredstava tokom godine bez obzira na to jesu li završene i je

li izvršena njihova isplata. Ostvarene investicije ne obuhvataju vrijednost kupovine zemljišta, patente, licence i usavršavanje (obrazovanje) osoblja.

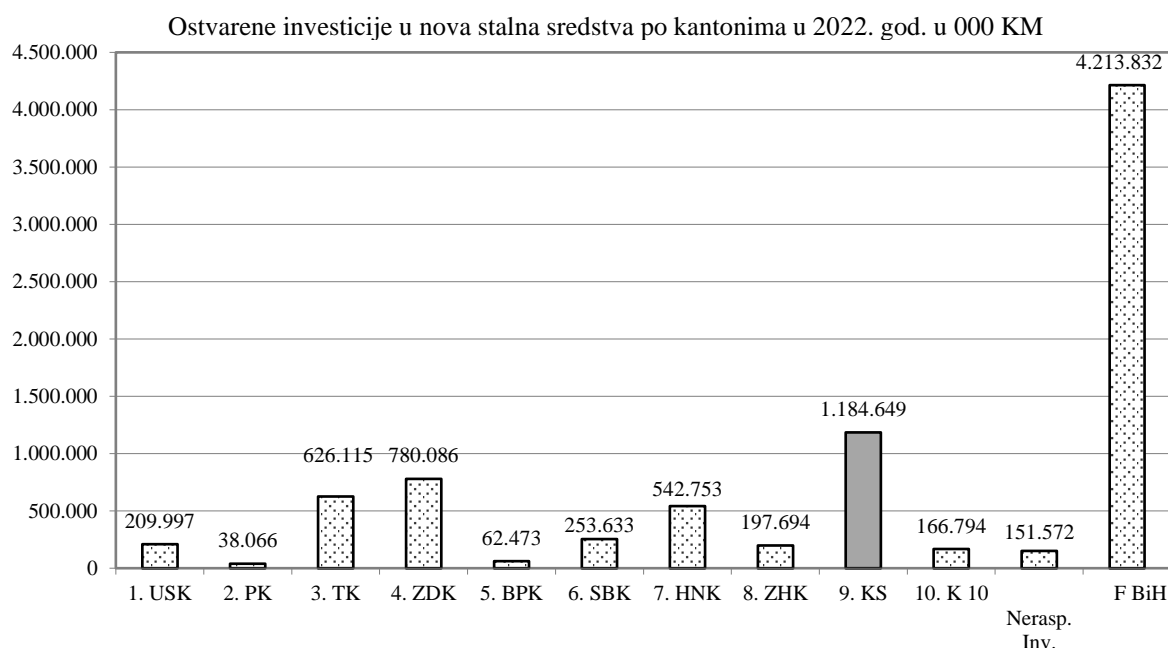
Ostvarene investicije u nova stalna sredstva odnose se na onaj dio stalnih sredstava koji je nabavljen neposredno od izvođača građevinskih radova, odnosno proizvođača opreme ili proizveden u vlastitoj režiji, odnosno ona investicijska dobra koja još nisu bila predmet kupoprodaje između neposrednih korisnika tih dobara. Ovdje se uključuje i polovna/rabljena oprema nabavljena u inostranstvu budući da izravno utiče na porast nacionalnog bogatstva u zemlji. Ostala polovna sredstva nisu uključena u ostvarene investicije u nova sredstva.

U nabavku novih stalnih sredstava svrstavaju se i investicije u veća poboljšanja postojećih stalnih sredstava.

Prema metodologiji stalna sredstva grupisana su u dvije osnovne grupe: materijalna stalna sredstva i nematerijalna stalna sredstva. U ostvarene investicije u nova stalna sredstva uključeni su troškovi prijenosa vlasništva zemljišta, ali nije uključena vrijednost kupovine zemljišta.

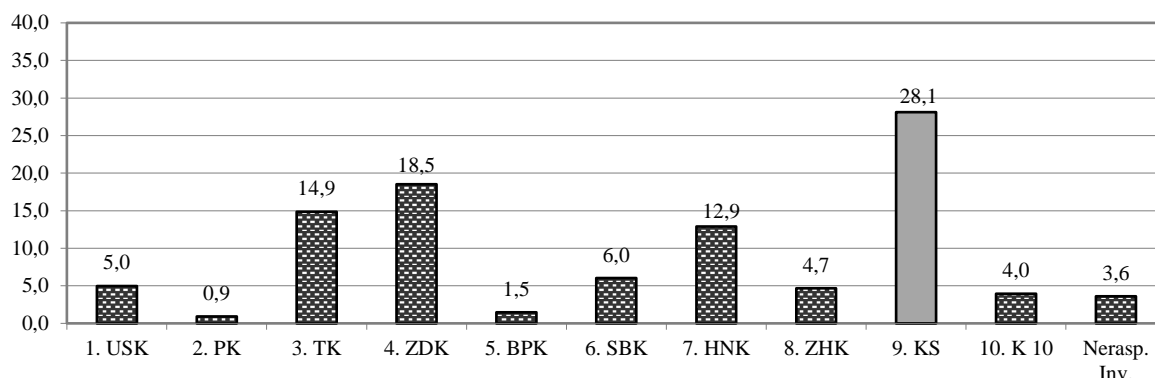
Na području Federacije BiH vrijednost ostvarenih investicija u nova stalna sredstva u 2022. godini iznosi 4.213,8 miliona KM, a vrijednost ostvarenih investicija u materijalna stalna sredstva iznosi 3.919 miliona KM (Tabela 4.)

U 2022. godini ostvarene investicije u nova stalna sredstva u Kantonu Sarajevo iznose 1.184.649 miliona KM i čine 28,1% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva Federacije BiH.

Graf 3.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva
u 2022. god. u % (FBiH=100%)

Graf 4.

Ostvarene investicije u materijalna stalna sredstva na području Kantona Sarajevo iznose ukupno 1.106 miliona KM, a u nematerijalna stalna sredstva i troškove prijenosa vlasništva zemljišta 77 miliona KM.

Tabela 4. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u 000 KM)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva		Ostalo			Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva	Biološka sredstva	Proizvodi intelektualnog vlasništva	Troškovi prenosa vlasništva	
1. USK	100.280	103.687	426	5.125	479	209.997
2. PK	18.388	19.070	123	467	18	38.066
3. TK	253.066	349.814	2.898	18.596	1.741	626.115
4. ZDK	437.252	253.363	1.670	81.521	6.280	780.086
5. BPK	35.764	26.187		505	17	62.473
6. SBK	128.205	121.690	486	2.428	824	253.633
7. HNK	288.973	215.683	1.038	35.349	1.710	542.753
8. ZHK	82.283	108.921	1.049	5.380	61	197.694
9. KS	551.165	555.683	831	73.175	3.795	1.184.649
10. K10	127.237	33.904	3.544	2.027	82	166.794
Nerasp. Inv.	96.006	12.994		42.572		151.572
F BiH	2.118.619	1.800.996	12.065	267.145	15.007	4.213.832

U tehničkoj strukturi ostvarenih investicija u nova stalna sredstva dominiraju strojevi, oprema i transportna sredstva, građevinski radovi i nematerijalna stalna sredstva.

Tabela 5. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva		Ostalo			Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva	Biološka sredstva	Proizvodi intelektualnog vlasništva	Troškovi prenosa vlasništva	
1. USK	4,7	5,8	3,5	1,9	3,2	5,0
2. PK	0,9	1,1	1,0	0,2	0,1	0,9
3. TK	11,9	19,4	24,0	7,0	11,6	14,9
4. ZDK	20,6	14,1	13,8	30,5	41,8	18,5
5. BPK	1,7	1,5	0,0	0,2	0,1	1,5
6. SBK	6,1	6,8	4,0	0,9	5,5	6,0
7. HNK	13,6	12,0	8,6	13,2	11,4	12,9
8. ZHK	3,9	6,0	8,7	2,0	0,4	4,7
9. KS	26,0	30,9	6,9	27,4	25,3	28,1
10. K10	6,0	1,9	29,4	0,8	0,5	4,0
Nerasp. Inv.	4,5	0,7	0,0	15,9	0,0	3,6
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U strukturi materijalnih stalnih sredstava Federacije BiH učešće Kantona Sarajevo u građevinskim radovima je 26,0%, u strojevima, opremi i transportnim sredstvima 30,9%, u biološkim sredstvima 6,9%, proizvodi intelektualnog vlasništva 27,4% i u troškovima prijenosa vlasništva je 25,3%.

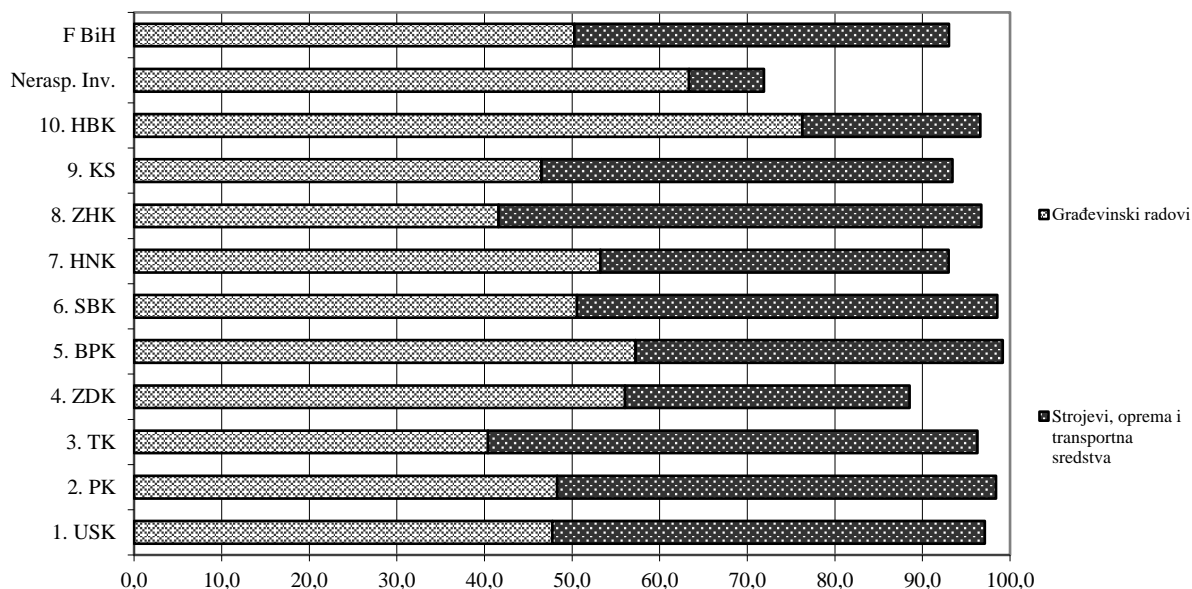
Tabela 6. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva		Biološka sredstva	Proizvodi intelektualnog vlasništva	Troškovi prenosa vlasništva	Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva				
1. USK	47,8	49,4	0,2	2,4	0,2	100,0
2. PK	48,3	50,1	0,3	1,2	0,0	100,0
3. TK	40,4	55,9	0,5	3,0	0,3	100,0
4. ZDK	56,1	32,5	0,2	10,5	0,8	100,0
5. BPK	57,2	41,9	0,0	0,8	0,0	100,0
6. SBK	50,5	48,0	0,2	1,0	0,3	100,0
7. HNK	53,2	39,7	0,2	6,5	0,3	100,0
8. ZHK	41,6	55,1	0,5	2,7	0,0	100,0
9. KS	46,5	46,9	0,1	6,2	0,3	100,0
10. K10	76,3	20,3	2,1	1,2	0,0	100,0
Nerasp. Inv.	63,3	8,6	0,0	28,1	0,0	100,0
F BiH	50,3	42,7	0,3	6,3	0,4	100,0

Tehnička struktura ukupno ostvarenih investicija u nova stalna sredstva pokazuje da materijalna stalna sredstva u odnosu na ukupna učestvuju sa 93,4% u Kantonu Sarajevo. Od toga građevinski radovi učestvuju sa 46,5%, strojevi, oprema i transportna sredstva sa 46,9%. Biološka sredstva učestvuju sa 0,1%, proizvodi intelektualnog vlasništva sa 6,2%, dok troškovi prijenosa vlasništva zemljišta nemaju značajnije učešće (0,3%).

U Federaciji BiH materijalna stalna sredstva učestvuju sa 93%, dok ostala sredstva nemaju značajnije učešće (7%).

Struktura materijalnih sredstava po kantonima u %

Graf 5.

U Federaciji BiH i u svim kantonima, prema strukturi ulaganja u materijalna stalna sredstva dominiraju građevinski radovi i strojevi, oprema i transportna sredstva.

3. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010

Sa stanovišta namjene ulaganja, na području Kantona Sarajevo, u 2022. godini 55,4% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva uloženo je u sljedeća područja djelatnosti: građevinarstvo (19,9%), trgovinu na veliko i malo (15,0%), prerađivačku industriju (11,0%) i informacije i komunikacije (9,6%).

Na području Federacije BiH u 2022. godini 62,6% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva odnosi se na četiri područja djelatnosti: građevinarstvo (21,7%), prerađivačku industriju (19,3%), trgovinu na veliko i malo (14,9%) i proizvodnja i snabdijevanje energijom (6,7%).

Kanton Sarajevo u ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva Federacije BiH učestvuje prema području djelatnosti u: finansijske djelatnosti i osiguranje (86,1%), javna uprava i odbrana (70,7%), stručne, naučne i tehničke djelatnosti (66,8) i umjetnost, zabava i rekreacija (61,4%).

Tabela 7. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po djelatnostima u 2022. godini u FBiH i kantonima (u 000 KM)

Djelatnost investitora	Kantoni										Nerasp. inv.	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. K10		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	209.997	38.066	626.115	780.086	62.473	253.633	542.753	197.694	1.184.649	166.794	151.572	4.213.832
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	6.921	1.064	8.477	5.706	76	7.468	5.232	2.390	1.888	9.578		48.800
B Vađenje ruda i kamena	899	30	19.875	130.382		5.131	1.396	186	461	106		158.466
C Prerađivačka industrija	64.717	13.141	162.135	163.499	23.345	85.483	89.154	68.804	129.906	8.591	6.349	815.124
D Proizvodnja i snabdijevanje energijom	8.846	1.196	50.952	20.145	1.512	13.245	38.890	20.694	16.462	109.602	2.171	283.715
E Snabdijevanje vodom	4.921	2.021	23.396	13.972	415	3.584	11.400	3.747	12.722	5.534		81.712
F Građevinarstvo	25.405	3.627	53.037	280.507	32.369	44.834	147.774	12.179	236.112	9.488	69.052	914.384
G Trgovina na veliko i malo	32.862	10.078	143.614	72.011	327	32.626	62.509	59.623	177.244	9.181	25.688	625.763
H Prijevoz i skladištenje	6.964	812	60.582	26.385	864	6.311	8.582	8.103	75.686	1.855	1.758	197.902
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	1.492	349	4.203	3.598	214	645	9.042	378	23.502	2.502		45.925
J Informacije i komunikacije	6.270	102	15.393	4.346	1.088	4.890	39.446	576	113.333	409	6.819	192.672
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	782		3.385	1.627	122	323	9.567	304	104.389	41	760	121.300
L Poslovanje nekretninama	4.967		5.541	4.449		13.033	19.217	2.301	49.627	241	570	99.946
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.656	240	4.461	3.539	22	452	3.139	3.666	45.763	250	5.278	68.466
N Administrativne i uslužne djelatnosti	2.340	31	2.730	755	5	1.347	7.036	1.224	41.048	1.390	141	58.047
O Javna uprava i odbrana	22.409	2.779	35.662	27.482	1.252	17.654	20.340	7.034	70.934	3.008	65	208.619
P Obrazovanje	8.925	1.100	8.862	8.727	305	3.686	8.740	3.231	16.799	2.252	31.505	94.132
Q Djelatnosti zdravstvene soc. zaš.	5.945	1.281	16.399	9.399	368	11.481	53.733	1.938	29.236	2.308	1.416	133.504
R Umjetnost, zabava i rekreacija	3.082	159	5.175	2.354	164	1.128	6.074	1029	31.084	353		50.602
S Ostale uslužne djelatnosti	594	58	2234	1.204	26	312	1.482	286	8.452	107		14.755
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)												
Ukupno	209.997	38.068	626.113	780.087	62.474	253.633	542.753	197.693	1.184.648	166.796	151.572	4.213.834

Tabela 8. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2022. godinu u FBiH i kantonima (u %)

Djelatnost investitora	Kantoni										Nerasp.inv	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. K10		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	3,3	2,8	1,4	0,7	0,1	2,9	1,0	1,2	0,2	5,7	0,0	1,2
B Vađenje ruda i kamena	0,4	0,1	3,2	16,7	0,0	2,0	0,3	0,1	0,0	0,1	0,0	3,8
C Prerađivačka industrija	30,8	34,5	25,9	21,0	37,4	33,7	16,4	34,8	11,0	5,2	4,2	19,3
D Proizvodnja i snabdijevanje energijom	4,2	3,1	8,1	2,6	2,4	5,2	7,2	10,5	1,4	65,7	1,4	6,7
E Snabdijevanje vodom	2,3	5,3	3,7	1,8	0,7	1,4	2,1	1,9	1,1	3,3	0,0	1,9
F Građevinarstvo	12,1	9,5	8,5	36,0	51,8	17,7	27,2	6,2	19,9	5,7	45,6	21,7
G Trgovina na veliko i malo	15,6	26,5	22,9	9,2	0,5	12,9	11,5	30,2	15,0	5,5	16,9	14,9
H Prijevoz i skladištenje	3,3	2,1	9,7	3,4	1,4	2,5	1,6	4,1	6,4	1,1	1,2	4,7
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	0,7	0,9	0,7	0,5	0,3	0,3	1,7	0,2	2,0	1,5	0,0	1,1
J Informacije i komunikacije	3,0	0,3	2,5	0,6	1,7	1,9	7,3	0,3	9,6	0,2	4,5	4,6
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	0,4	0,0	0,5	0,2	0,2	0,1	1,8	0,2	8,8	0,0	0,5	2,9
L Poslovanje nekretninama	2,4	0,0	0,9	0,6	0,0	5,1	3,5	1,2	4,2	0,1	0,4	2,4
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	0,8	0,6	0,7	0,5	0,0	0,2	0,6	1,9	3,9	0,1	3,5	1,6
N Administrativne i uslužne djelatnosti	1,1	0,1	0,4	0,1	0,0	0,5	1,3	0,6	3,5	0,8	0,1	1,4
O Javna uprava i odbrana	10,7	7,3	5,7	3,5	2,0	7,0	3,7	3,6	6,0	1,8	0,0	5,0
P Obrazovanje	4,3	2,9	1,4	1,1	0,5	1,5	1,6	1,6	1,4	1,4	20,8	2,2
Q Djelatnosti zdravstvene soc. zaš.	2,8	3,4	2,6	1,2	0,6	4,5	9,9	1,0	2,5	1,4	0,9	3,2
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1,5	0,4	0,8	0,3	0,3	0,4	1,1	0,5	2,6	0,2	0,0	1,2
S Ostale uslužne djelatnosti	0,3	0,2	0,4	0,2	0,0	0,1	0,3	0,1	0,7	0,1	0,0	0,4
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)												
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 9. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2022. godinu u FBiH i kantonima (u %)

Djelatnost investitora	Kantoni										Nerasp. inv.	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. K10		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	5,0	0,9	14,9	18,5	1,5	6,0	12,9	4,7	28,1	4,0	3,6	100,0
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	14,2	2,2	17,4	11,7	0,2	15,3	10,7	4,9	3,9	19,6	0,0	100,0
B Vađenje ruda i kamena	0,6	0,0	12,5	82,3	0,0	3,2	0,9	0,1	0,3	0,1	0,0	100,0
C Prerađivačka industrija	7,9	1,6	19,9	20,1	2,9	10,5	10,9	8,4	15,9	1,1	0,8	100,0
D Proizvodnja i snabdijevanje energijom	3,1	0,4	18,0	7,1	0,5	4,7	13,7	7,3	5,8	38,6	0,8	100,0
E Snabdijevanje vodom	6,0	2,5	28,6	17,1	0,5	4,4	14,0	4,6	15,6	6,8	0,0	100,0
F Građevinarstvo	2,8	0,4	5,8	30,7	3,5	4,9	16,2	1,3	25,8	1,0	7,6	100,0
G Trgovina na veliko i malo	5,3	1,6	23,0	11,5	0,1	5,2	10,0	9,5	28,3	1,5	4,1	100,0
H Prijevoz i skladištenje	3,5	0,4	30,6	13,3	0,4	3,2	4,3	4,1	38,2	0,9	0,9	100,0
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	3,2	0,8	9,2	7,8	0,5	1,4	19,7	0,8	51,2	5,4	0,0	100,0
J Informacije i komunikacije	3,3	0,1	8,0	2,3	0,6	2,5	20,5	0,3	58,8	0,2	3,5	100,0
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	0,6	0,0	2,8	1,3	0,1	0,3	7,9	0,3	86,1	0,0	0,6	100,0
L Poslovanje nekretninama	5,0	0,0	5,5	4,5	0,0	13,0	19,2	2,3	49,7	0,2	0,6	100,0
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2,4	0,4	6,5	5,2	0,0	0,7	4,6	5,4	66,8	0,4	7,7	100,0
N Administrativne i uslužne djelatnosti	4,0	0,1	4,7	1,3	0,0	2,3	12,1	2,1	70,7	2,4	0,2	100,0
O Javna uprava i odbrana	10,7	1,3	17,1	13,2	0,6	8,5	9,7	3,4	34,0	1,4	0,0	100,0
P Obrazovanje	9,5	1,2	9,4	9,3	0,3	3,9	9,3	3,4	17,8	2,4	33,5	100,0
Q Djelatnosti zdravstvene soc. zaš.	4,5	1,0	12,3	7,0	0,3	8,6	40,2	1,5	21,9	1,7	1,1	100,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	6,1	0,3	10,2	4,7	0,3	2,2	12,0	2,0	61,4	0,7	0,0	100,0
S Ostale uslužne djelatnosti	4,0	0,4	15,1	8,2	0,2	2,1	10,0	1,9	57,3	0,7	0,0	100,0
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)												
Ukupno	5,0	0,9	14,9	18,5	1,5	6,0	12,9	4,7	28,1	4,0	3,6	100,0

4. Ostvarene investicije-izvedeni pokazatelji

U periodu 2016-2022. godine, ostvarene investicije po stanovniku na području Federacije BiH iznose 10.216 KM, a na području Kantona Sarajevo iznose 16.672 KM.

Tabela 10. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u KM

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije							Ukupno 2016-2022.
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. USK	506	439	589	645	501	612	801	4.093
2. PK	705	1.736	895	1.085	823	903	951	7.098
3. TK	906	833	981	1.202	1.067	1.086	1.450	7.525
4. ZDK	985	1.230	1.311	1.440	1.554	1.774	2.215	10.510
5. BPK	1.214	1.179	1.578	1.727	2.337	2.047	2.838	12.921
6. SBK	914	803	821	898	647	738	1.033	5.855
7. HNK	1.181	1.226	1.358	1.592	1.710	2.093	2.547	11.706
8. ZHK	1.251	1.357	1.718	1.980	1.245	1.798	2.140	11.488
9. KS	2.038	2.061	2.454	2.434	2.445	2.417	2.824	16.672
10. K10	403	2.382	1.415	554	542	584	2.144	8.022
F BiH	1.141	1.257	1.383	1.484	1.434	1.564	1.954	10.216

U periodu 2016-2022. godini Kanton Sarajevo ostvario je 1,6 puta veće investicije per capita u odnosu na Federaciju BiH. Osim Kantona Sarajevo, ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH su u kantonima Bosansko-podrinjskom za 26,5%, Hercegovačko-neretvanskom za 14,6%, Zapadno-hercegovačkom za 12,5% i Zeničko-dobojskom 2,9%. Ostali kantoni imaju niži pokazatelj u odnosu na Federaciju BiH tako su Unsko-sanski kanton (40,1%) i Srednjobosanski kanton (57,3%) ostvarili su najmanje ukupno ostvarenih investicija po stanovniku niže od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Tabela 11. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u % (FBiH=100)

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije							Ukupno 2016-2022.
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. USK	44,3	35,0	42,6	43,5	35,0	39,1	41,0	40,1
2. PK	61,8	138,1	64,7	73,1	57,4	57,7	48,7	69,5
3. TK	79,4	66,3	70,9	81,0	74,4	69,4	74,2	73,7
4. ZDK	86,3	97,9	94,8	97,1	108,4	113,4	113,4	102,9
5. BPK	106,4	93,9	114,2	116,4	163,0	130,8	145,3	126,5
6. SBK	80,2	63,9	59,4	60,5	45,1	47,2	52,9	57,3
7. HNK	103,5	97,6	98,2	107,2	119,2	133,8	130,3	114,6
8. ZHK	109,7	108,0	124,2	133,4	86,8	114,9	109,5	112,5
9. KS	178,6	164,0	177,5	164,0	170,5	154,5	144,5	163,2
10. K10	35,3	189,5	102,3	37,3	37,8	37,3	109,7	78,5
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U 2022. godini u Kantonu Sarajevo ostvarene investicije per capita su oko 1,4 puta veće u odnosu na Federaciju BiH. Takođe, ostvarene investicije per capita su u Bosansko-podrinjskom kantonu 1,5 puta a u Hercegovačko-neretvanskom kantonu 1,3 puta veće od prosjeka Federacije BiH. Unsko-sanski kanton u 2022. godini ostvario je najmanje ukupno ostvarenih investicija po stanovniku i to za 59,0%, i Posavski kanton 51,3% niže od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Rezime

- Ostvarene investicije, odnosno vrijednost efektivno izvršene izgradnje i nabavke objekata, opreme i ostalih investicionih ulaganja na području Kantona Sarajevo u periodu 2016-2022. godine iznose 6.995 miliona KM i to je 31,4% ukupno ostvarenih investicija na području Federacije BiH.
- Vrijednost ostvarenih investicija na području Kantona Sarajevo u 2022. godini su veće za 39,3% u odnosu na 2016. godinu. Na području Federacije BiH ostvarene investicije u 2022. godini u odnosu na 2016. godinu veće su za 67,4%.
- Na području Federacije BiH vrijednost ostvarenih investicija u nova stalna sredstva u 2022. godini iznosi 4.213,8 miliona KM, a vrijednost ostvarenih investicija u materijalna stalna sredstva iznosi 3.919 miliona KM. U 2022. godini ostvarene investicije u nova stalna sredstva u Kantonu Sarajevo iznose 1.184,6 miliona KM i čine 28,1% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva Federacije BiH.
- U strukturi ulaganja u materijalna sredstva u većini kantona dominiraju ulaganja u strojeve, opremu i transportna sredstva.
- Najmanje učešće u ukupno ostvarenim investicijama u posmatranom periodu imao je Posavski kanton i Bosansko-podrinjski kanton od 1,3% i Kanton 10 od 2,9%. Kanton Sarajevo ostvario je najveće učešće u ukupno ostvarenim investicijama na području Federacije BiH. Posmatrano po godinama učešće Kantona Sarajevo je: 2016. godine 33,8%, 2017. godine 31,2%, 2018. godine 33,9%, 2019. godine 31,5%, 2020. godine 33,0%, 2021. godine 30,0% i 2022. godine 28,1%.
- Sa stanovišta namjene ulaganja, na području Kantona Sarajevo, u 2022. godini 55,4% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva uloženo je u sljedeća područja djelatnosti: građevinarstvo (19,9%), trgovinu na veliko i malo (15,0%), prerađivačku industriju (11,0%) i informacije i komunikacije (9,6%).
- Na području Federacije BiH u 2022. godini 62,6% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva odnosi se na četiri područja djelatnosti: građevinarstvo (21,7%), prerađivačku industriju (19,3%), trgovinu na veliko i malo (14,9%), i proizvodnja i snabdijevanje energijom (6,7%).
- U periodu 2016-2022. godine, ostvarene investicije po stanovniku na području Federacije BiH iznose 10.216 KM, a na području Kantona Sarajevo iznose 16.672 KM. U posmatranom periodu Kanton Sarajevo ostvario je 1,6 puta veće investicije per capita u odnosu na Federaciju BiH. Ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH, ostvarene su u kantonima Bosansko-podrinjskom za 26,5%, Hercegovačko-neretvanskom za 14,6%, Zapadno-hercegovačkom za 12,5% i Zeničko-dobojskom za 2,9%, dok ostali kantoni imaju znatno niži pokazatelj u odnosu na Federaciju BiH.
- U 2022. godini u Kantonu Sarajevo ostvarene investicije per capita su oko 1,4 puta veće u odnosu na Federaciju BiH. Takođe, ostvarene investicije per capita su u Bosansko-podrinjskom 1,5 puta a u Hercegovačko-neretvanskom kantonu 1,3 puta veće od prosjeka Federacije BiH. Unsko-sanski kanton u 2022. godini ostvario je najmanje ukupno ostvarenih investicija po stanovniku i to 59,0% i Posavski kanton 51,3% niže od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Tabele

Tabela 1. Ukupno ostvarene investicije u FBiH (u 000 KM).....	5
Tabela 2. Indeksi ostvarenih investicija	5
Tabela 3. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama FBiH u (%)	6
Tabela 4. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u 000 KM).....	9
Tabela 5. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %).....	10
Tabela 6. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %).....	10
Tabela 7. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po djelatnostima u 2022. godini u FBiH i kantonima (u 000 KM)	12
Tabela 8. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2022. godinu u FBiH i kantonima (u %).....	13
Tabela 9. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2022. godinu u FBiH i kantonima (u %).....	14
Tabela 10. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u KM.....	15
Tabela 11. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u % (FBiH=100)	15

Grafovi

Graf 1. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u periodu 2016-2022. god. (FBiH=100%).....	6
Graf 2. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama (period 2016-2022=100%)	7
Graf 3. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u 2022. god. u 000 KM	8
Graf 4. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva u 2022. god. u % (FBiH=100%)	9
Graf 5. Struktura materijalnih sredstava po kantonima u %	11

Izvori:

- Investicije u stalna sredstva u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Statistički bilten 373. Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, 2023. godine.